

ค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ

การตั้งสำรองเพื่อรองรับความเสี่ยงจากลูกหนี้
ที่อาจไม่สามารถชำระหนี้ได้

ประเมินความเสี่ยง

ตั้งสำรอง
อย่างเหมาะสม

สะท้อนมูลค่าที่แท้จริง
ของลูกหนี้

สารบัญญการนำเสนอ

1 ผลกระทบจากประกาศนายทะเบียนสหกรณ์
เรื่อง การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์
และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนที่เรียกเก็บเงินงวดชำระหนี้จากสมาชิก
โดยการหักจากเงินได้ ณ ที่จ่าย พ.ศ. 2567

2 ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่ อย่างไร
เรื่อง การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์
และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนที่เรียกเก็บเงินงวดชำระหนี้จากสมาชิก
โดยการหักจากเงินได้ ณ ที่จ่าย พ.ศ. 2567

01

ผลกระทบจากประกาศนายทะเบียนสหกรณ์

เรื่อง การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับ
สหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่เรียก
เก็บเงินงวดชำระหนี้จากสมาชิก โดยการหักจากเงินได้
ณ ที่จ่าย พ.ศ. 2567

ข้อ 13

“กรณีสหกรณ์อนุมัติการจ่ายเงินกู้ลูกหนี้เงินกู้รายใดไม่เป็นไปตามข้อบังคับ และระเบียบของสหกรณ์ หากลูกหนี้เงินกู้รายที่มีการผิดนัดชำระหนี้ให้ประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ จากยอดลูกหนี้เงินกู้คงเหลือเต็มจำนวน...”

ผลของการจดทะเบียนข้อบังคับ

โดยระบุคำแนะนำนายทะเบียนเป็นส่วนหนึ่งแห่งข้อบังคับ

ข้อควรระวัง

หากสหกรณ์จดทะเบียนข้อบังคับโดยระบุให้คำแนะนำนายทะเบียนเป็นส่วนหนึ่งของข้อบังคับ จะมีผลทางกฎหมายสำคัญดังนี้

1. ผลผูกพัน — ต้องปฏิบัติตามทุกเรื่อง

สหกรณ์ต้องปฏิบัติตามคำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์
ในทุกเรื่องที่มีการออกคำแนะนำ

2. โทษทางอาญา — จำคุก 1-5 ปี และปรับไม่เกิน 5 แสนบาท

หากไม่ปฏิบัติตาม ถือเป็นการฝ่าฝืนข้อบังคับ คณะกรรมการ
และผู้จัดการสหกรณ์มีความผิดตามมาตรา 51/1, 133/5
แห่ง พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ.2542

∴ การไม่ระบุคำแนะนำนายทะเบียนในข้อบังคับ จึงน่าจะไม่กระทบต่อการกำกับดูแลของนายทะเบียนสหกรณ์

ข้อ 14

“ลูกหนี้เงินกู้ปรับโครงสร้างหนี้ไม่สามารถชำระได้ตามกำหนดสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญให้นำระยะเวลาตั้งแต่งวดผิติดชำระหนี้ตามสัญญาเดิมก่อนทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้รวมกับ ระยะเวลาผิติดชำระหนี้ตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามอัตรา้อยละในข้อ 12”

A background image showing three business professionals (two women and one man) sitting around a table in a meeting, looking at documents. The scene is overlaid with a semi-transparent blue filter. In the bottom right corner, there are faint images of a calculator and several stacks of coins.

ข้อ 14

ทำให้สหกรณ์มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

เนื่องจากแต่เดิมระเบียบธนาคารพาณิชย์
พ.ศ. 2544 ไม่มีการยื่นไปนับงวดผิดนัด
ชำระเดิมก่อนเปลี่ยนสัญญา

ข้อ 14

ตัวอย่าง

- ในรอบ 5 ปี ที่ผ่านมา นาย ก ผิดนัดชำระหนี้รวมกัน 12 งวด มีหนี้ค้างชำระคงเหลือ 1,000,000 บาท ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ 500,000 บาท (50%)

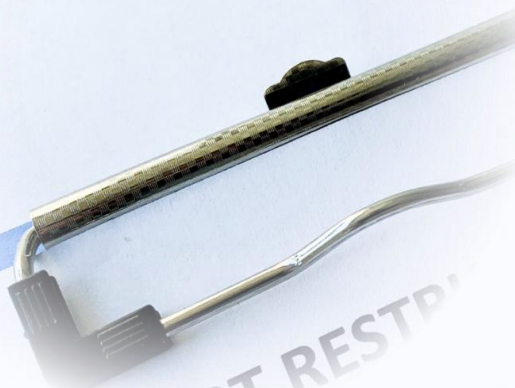
- ต่อมา นาย ก ทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ชำระได้ปกติ ทำให้ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลดลง

หลักเกณฑ์เดิม ถ้านาย ก ผิดนัดปรับโครงสร้างหนี้ 4 งวด ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ 20% ของเงินต้นคงเหลือ = 200,000 บาท

หลักเกณฑ์ใหม่ ถ้านาย ก ผิดนัดปรับโครงสร้างหนี้ 1 งวด ให้นำรวมกับงวดผิดนัดชำระหนี้สัญญาเดิม (12 งวด) รวมเป็น 13 งวด ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ 100% ของเงินต้นคงเหลือ = 1,000,000 บาท

5,000
18,790.00
20,290.00
21,410.00
19,905.00
23,569.00
25,957.00

ERT RESTRI

ข้อ 18

“ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่ประมาณการได้ตามประกาศนี้
ต้องนำไปเปรียบเทียบกับจำนวนค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ
ตามบัญชีคงเหลือ ณ วันสิ้นปีทางบัญชี หากจำนวนค่า
เผื่อนี้สงสัยจะสูญที่ประมาณการได้มีจำนวนน้อยกว่า
ยอดคงเหลือตามบัญชี มิให้สหกรณ์ลดยอดค่าเผื่อนี้
สงสัยจะสูญลง แต่ให้คงจำนวนค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ
ตามบัญชีไว้ จนกว่าสหกรณ์จะได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้
แล้ว”

DEBT • DEBT • DEBT

ข้อ 18

ทำให้สหกรณ์มีกำไรลดน้อยลง
เนื่องจากหากมีการปรับโครงสร้างหนี้
แล้วมีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเกินความ
ต้องการ แต่ไม่สามารถนำมาบวกกลับ
เป็นกำไรได้

ข้อ 18

ตัวอย่าง ปี 2567 สหกรณ์มีการปรับโครงสร้างหนี้ที่สามารถลดค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญได้ ประมาณ 268 ล้านบาท ทำให้ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญลดลง

ณ วันสิ้นปีทางบัญชี มียอดค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ ณ 31 ธ.ค. 2567	376,820,544.15
ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2566 มียอดค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญคงเหลือตามบัญชี	414,606,996.19
ทำให้ สหกรณ์มีหนี้สงสัยจะสูญ (เกินความต้องการ)	(37,786,452.04)

	กำไรสุทธิตามหลักเกณฑ์เดิม	กำไรสุทธิตามหลักเกณฑ์ใหม่
รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนและการลงทุน และรายได้อื่น	1,536,258,041.33	1,536,258,041.33
หัก ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุนและค่าใช้จ่ายดำเนินการ	533,817,198.32	533,817,198.32
กำไรก่อนหักหนี้สงสัยจะสูญ	1,002,440,843.01	1,002,440,843.01
หัก หนี้สงสัยจะสูญ (เกินความต้องการ)	(37,786,452.04)	-
กำไรสุทธิ	1,040,227,295.05	1,002,440,843.01

02

ประกาศ

เรื่อง การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับ
สหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่เรียกเก็บ
เงินงวดชำระหนี้จากสมาชิก โดยการหักจากเงินได้
ณ ที่จ่าย พ.ศ. 2567

ขอด้วยกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

พ.ศ.
2544

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์

ว่าด้วยการจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้และเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ พ.ศ.2544

พ.ศ.
2562

พ.ร.บ. สหกรณ์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2562

เพิ่มมาตรา 89/2 กำกับสหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตยูเนียน กำหนดออกกฎกระทรวงการจัดชั้นสินทรัพย์ภายใน 2 ปี

พ.ศ.
2563

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์

ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ.2563

พ.ศ.
2564

ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์

การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วย การบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2563

พ.ศ.
2567

ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์

การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ สำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ ที่หักจากเงินได้ ณ ที่จ่าย พ.ศ.2567

พัฒนาการทางกฎหมาย — เส้นทางสู่กฎหมายปัจจุบัน

บทเฉพาะกาล ข้อ 88 แห่งระเบียบฯ 2563

กำหนดให้สหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตยูเนียน ที่หักเงินงวดจากเงินได้ ณ ที่จ่าย ให้ยังคงถือปฏิบัติตามระเบียบนายทะเบียนว่าด้วยการจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้ฯ พ.ศ.2544 ไปก่อน จนกว่ากฎกระทรวงว่าด้วยการจัดชั้นสินทรัพย์จะมีผลใช้บังคับ

ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ พ.ศ.2567 — ข้อพิจารณาสำคัญ

ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง การประมาณการค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญฯ พ.ศ.2567 มีผลบังคับใช้ 29 สิงหาคม 2567 โดยข้อ 3 กำหนดให้ยกเลิกระเบียบและประกาศ 2 ฉบับ ซึ่งมีข้อพิจารณาเรื่องความชอบด้วยกฎหมายดังนี้

1 ระเบียบ นายทะเบียนฯ พ.ศ.2544

อาศัยอำนาจ พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ มาตรา 16(8)
(อาศัยกฎหมายแม่บท)

2 ระเบียบ นายทะเบียนฯ พ.ศ.2563

อาศัยอำนาจ พ.ร.บ.สหกรณ์ มาตรา 16 (2) (8) มาตรา65
และ มาตรา66 วรรคสอง
(อาศัยกฎหมายแม่บท)

3 ประกาศ นายทะเบียนฯ (ตามระเบียบบัญชี
2563)

อาศัยอำนาจ พ.ร.บ.สหกรณ์ มาตรา 16 (2) (8) มาตรา65
มาตรา66 วรรคสอง และมาตรา 105
(อาศัยกฎหมายแม่บท)

4 ประกาศ นายทะเบียนฯ พ.ศ.2567

อาศัยอำนาจ ข้อ 5 ตามระเบียบนายทะเบียนฯ ว่าด้วย
การบัญชีฯ 2563
(ไม่ได้อาศัยอำนาจ พ.ร.บ. สหกรณ์โดยตรง)

ความชอบด้วยกฎหมายและบทสรุป

ลำดับศักดิ์ทางกฎหมาย

ระเบียบ ทร. 2544 ระเบียบ ทร. 2563 และ ประกาศ ทร. (ระเบียบบัญชี 2563) → ออกอาศัยอำนาจ พ.ร.บ.สหกรณ์ → ลำดับศักดิ์สูงกว่า
ประกาศ ทร. พ.ศ.2567 → ออกอาศัยอำนาจระเบียบนายทะเบียนฯ → ลำดับศักดิ์ต่ำกว่า

บทสรุป — ข้อ 3 แห่งประกาศนายทะเบียนฯ 2567 ไม่สามารถบังคับได้

เนื่องจาก ประกาศนายทะเบียนฯ 2567 มีลำดับศักดิ์ทางกฎหมายต่ำกว่า จึงไม่สามารถยกเลิก

- ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้ฯ พ.ศ.2544
- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีฯ พ.ศ.2563

ความชอบด้วยกฎหมายและบทสรุป

ปัจจุบันกฎกระทรวง การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง ยังไม่ผลใช้บังคับ

ดังนั้น สหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตยูเนียนที่หักเงินได้ ณ ที่จ่าย ยังคงต้องถือปฏิบัติตามระเบียบฯ พ.ศ.2544 ต่อไป
จนกว่ากฎกระทรวงว่าด้วยการจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรองจะมีผลใช้บังคับ

ทั้งนี้ เป็นไปตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วย การบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2563 ข้อ 88 “การ
ประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน ที่เรียกเก็บเงินงวดชำระหนี้จากสมาชิก
โดยการหักจากเงินได้ ณ ที่จ่าย ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วย การจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้เงินกู้และการ
เผื่อนี้สงสัยจะสูญ พ.ศ. 2544 ไปก่อนจนกว่ากฎกระทรวงการจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรองจะมีผลใช้บังคับ